

1

En morgen som alle andre.

Han vågnede, og hvis der var en forandring i selve rummet, som akkurat kunne anes, så fornemmede han den ikke.

Stilheden var som sædvanlig. Det grå morgenlys, som forsigtigt passerede gennem de tynde gardiner, var som sædvanlig. Alt var normalt – *virkede normalt*: den lave stenbænk under vinduet og kurvestolen i det mørkeste hjørne, deres tøj på bøjlerne, den bladfattige palme, fotografierne af børnene i række på væggen ved siden af døren. Alt var, som det havde været, siden de flyttede ind for fire år siden.

Og indeni: et fragment af en drøm – et forhørslokale med et bord og en ansigtsløs, ældre mand, som netop havde sagt noget betydningsfuldt – det blegnede og forsvandt ind i sit eget hemmelige landskab.

Og tyngden og trætheden i hvert eneste led og lem. Også det var det samme og tiltagende. Han var godt enoghalvtreds, det var ikke noget at tage sig af. Det kunne man bare konstatere og lære at leve med. Han drejede hovedet og så på uret. Tyve minutter over seks. Uret ville ringe om ti minutter. Han strakte en modstræbende hånd ud og slog alarmen fra. Vendte sig rundt med anstrengelse og lagde højre arm hen over Marianne. Søgte også ind under dynen for at komme i kontakt med hendes hud. Lige meget hvor.

I endnu et sekund den mest almindelige af alle morgener.

Derefter spredte vågenheden sig i ham som et elektrisk stød – fra hånden via armen til hele kroppen. Slog ud i hovedet som et lyn af is.

Kulden. Fraværet.

Den absolutte urørlighed og stilheden. Hver evige eneste del af hver celle i ham vidste, hvad der var sket. Før hans bevidstheds seje membran brast med et stumt skrig og et nej.

Det var sket.

Det *er* sket. I en række af øjeblikke var det blot disse tre ord, som præsenterede sig. Intet andet.

Det er sket. Det er sket.

Efter en tid en smule mere.

Det er virkeligt. Det er ikke angst. Ikke indbildning. Det er virkelig sket.

Jeg ligger her.

Marianne ligger her.

Det er morgen.

Vi ligger her en morgen efter en nat som alle andre.

Men det er kun mig, der ligger her.

Hun ligger ikke ved min side. Kommer aldrig mere til at ligge ved min side.

Det er sket.

Det er faktisk sket.

Atter lod han sin hånd hvile mod hendes krop. Uvigtigt hvor.

Mod hendes krop måske. Men ikke mod hende. Så kold er intet menneske.

Død.

Klokken var 06:26 om morgenen. Det var den 29. april 2012. Marianne var død. Sådan var det og ikke på nogen anden måde.

På ingen anden måde.

Hendes øjne var ikke rigtigt lukkede. Heller ikke hendes mund. Som om hun trods alt havde taget et sidste synsindtryk med sig. Som om hun havde tænkt sig at sige noget i det aller-sidste sekund.

Måske havde hun faktisk gjort det. Havde sagt noget til ham, ytret nogle få ord, der måske var sivet ind under hans søvns tunge panser. Eller som ikke havde gjort det.

Eller måske var hun død uden først at blive bevidst om det? Han ville aldrig få det at vide. Han ville aldrig holde op med at tænke på det.

Endnu ligger jeg her, tænkte han. Endnu er det bare mig, der ved det. Jeg kan stadigvæk bilde mig ind, at alting er normalt. Det kan også være, at jeg ligger og sover, og at det bare er en drøm. Det kan da ikke ske så ubegribelig hurtigt. Fra det ene sekund til det andet. Det er ganske enkelt ikke ...

Men alle disse tanker var tyndere end hinden om sæbeboblen, lige når den brister.

Og de brast. Alting var bristet.

Marianne, hviskede han.

Marianne?

Og fra et sted indeni svarede hendes stemme.

Jeg er her ikke.

Jeg er ked af det for din skyld, men jeg er gået videre.

Ked af det for dig og for børnene.

Tag dig af børnene. Jeg elsker jer. Det er sværest for jer, men vi bliver forenet igen en dag. Det ved jeg.

Han greb hendes hånd, og selv om den ikke længere tilhørte hende, så holdt han fast i den. Han mærkede dens stumme kulde, men holdt fast i den og lukkede øjnene.

Klokken kvart i syv stod han op. Han havde hørt et af børnene bevæge sig i huset, og nu var tiden inde til at fortælle dem, at deres mor var død.

At hun var død i sin seng i løbet af natten.

En hjerneblødning – et bristet blodkar formodentlig – ligesom sidste gang. Et lille blodkar i hjernen, der var bristet. Som for halvandet år siden. Han havde ikke været uforberedt. Muligheden for, at det kunne ske, havde siddet som en forgiftet torn i ham. Nu var den torn forsvundet.

Før han nåede frem til døren, slog sorgen ham omkuld. Den kom bagfra som et orkanstød, og han faldt forsvarsløs om på gulvet. Blev liggende der som i krampe, før det lykkedes for ham at folde sine hænder og bede Gud om styrke.

Styrke til at nå ned i køkkenet, samle børnene omkring bordet og fortælle.

II

Maj 2012
Juni 1989

2

Eva Backman bankede på og trådte ind.

Blev stående inden for døren og så sig omkring. Asunander stod ved vinduet med ryggen til hende og talte i telefon. Bag skrivebordet ved siden af væggen tårnede en bunke flyttekasser sig op. Otte-ti stykker, så vidt hun kunne bedømme. Hun tænkte på, om der virkelig var brug for så mange. Når hun selv en dag skulle tømme sit kontor, ville det formodentlig være nok med én. Engang i en fjern fremtid.

Eller to bæreposer.

Men Asunander var kommissær og chef, der var naturligvis en forskel. Han havde huseret i dette store kontor i mere end femten år og havde samlet ting og sager sammen. For eksempel havde han en ganske velfyldt bogreol. Formodentlig var de fleste af bøgerne hans egne. Hun havde konstateret det før, og hun lod blikket glide hen over bogryggene og konstaterede det igen, mens hun ventede på, at han blev færdig med at tale i telefon. En læsende politimand. Historie det meste af det, både kriminalhistorie og det mere almene. Ordbøger og leksika. En halv meter skønlitteratur.

Måske havde han også fin whisky og den slags gemt bag bøgerne? Eller i skrivebordet? Der var sider ved Asunander, som hun ikke havde fået kortlagt ordentligt, og da han nu havde knap to måneder tilbage på sin post, så ville han vel tage sine hemmeligheder med sig.

Det tænkte vicekriminalkommissær Backman og satte sig i gæstestolen.

Asunander afsluttede samtalen, vendte sig om og nikkede til

hende. Vuggede derefter et par gange frem og tilbage på hæl og tå, før han gik hen og satte sig bag skrivebordet.

“Du er begyndt at pakke sammen?”

Hun pegede mod kasserne. Han gloede på hende. Hun tænkte, at hun aldrig var kommet tæt på ham i alle disse år, og at hun heller ikke ville komme det i løbet af de sidste uger. Hun var i godt selskab, Asunander var, som han var. En ensom ulv.

“Toivonen havde nogle kasser tilovers. Han flyttede jo i marts. Han kom ind med dem her til morgen.”

Backman nikkede.

“Men nu var det altså ikke min hedengang, vi skulle diskutere.” Han rømmede sig og gravede i dyngen af papirer på skrivebordet. “Det var Barbarotti. Hvordan fanden står det egentlig til med ham? Er der nogen fremgang, som er værd at tale om?”

Eva Backman sukkede og spekulerede på, hvad hun skulle svare.

Fremgang? Hun betragtede Asunanders tunge ansigt i nogle sekunder. Var der en form for forståelse bag rynkerne og elefant-huden? Var der en gnist af varme og menneskelighed, eller havde årene og leden og ensomheden slebet de sidste rester af empati væk?

Det var svært at sige.

Der var gået tre uger siden Mariannes død og godt én siden begravelsen. Hun havde talt med Barbarotti stort set hver eneste dag. Oftest både to og tre gange. *Havde forsøgt at tale med ham.* Nu senest i morges. Hun vidste ikke, om ordet *fremgang* havde nogen som helst relevans i sammenhængen. Hun havde i hvert fald ikke kunnet se nogen, men hvad der skjulte sig bag Barbarottis robotagtige ydre, havde hun ingen anelse om.

Som mørkt vand under isskorpen på en skovsø. Hun havde tænkt den tanke senest nu til morgen, det var formodentlig ikke noget dårligt billede på situationen.

“Han kommer i eftermiddag.”

“Ja, det ved jeg,” sagde Asunander. “Spørgsmålet er altså, hvad vi skal bruge ham til.”

“Bruge ham til?”

“Hæng dig ikke i ordene. Du ved, hvad jeg mener.”

“Jeg tror, det er vigtigt, at han kommer i gang med at arbejde,” sagde Eva Backman.

“Vi kan ikke bedrive terapi,” sagde Asunander. “Selv ikke under disse omstændigheder. Misforstå mig ikke, selv jeg har faktisk et hjerte i kroppen.”

“Det har jeg aldrig betvivlet,” sagde Backman. Vel har jeg så, tænkte hun. Adskillige gange.

“Nå?” sagde Asunander.

Eva Backman tænkte sig om lidt. “Jeg ved ikke rigtigt, hvordan han har det,” tilstod hun. “Eller hvor brugbar han er.”

“Han er en forbandet god politimand,” sagde Asunander. “Besværlig, men god.”

Og du er en forbandet besværlig chef, fortsatte Backman sin indre monolog. Måske god, men helt givet besværlig.

“Det har du ret i,” sagde hun.

“Man får det naturligvis ikke bedre af, at ens kone falder død om. Formodentlig bliver man mere besværlig.”

Han lænede sig tilbage og foldede hænderne bag nakken. Så op i loftet og så ud, som om han overvejede sin seneste påstand.

Ikke bedre, men mere besværlig?

Eva Backman sad tavs en tid og tænkte over, hvad Asunander egentlig ønskede sig af hende. Om han faktisk forventede, at hun skulle foretage en bedømmelse af Barbarotti – eller om hun bare var blevet tilsagt, for at han kunne sondere situationen en smule.

Men Asunander plejede ikke at nøjes med at sondere situationen helt generelt, og han brød sig ikke om småsnak. Hun antog, at han trods alt havde brug for hjælp. Ville høre hendes gennemtænkte synspunkter på, hvilke arbejdsopgaver man burde lægge i hænderne på en besværlig, men god vicekriminalkommissær, hvis blot 47-årige kone var gået bort og havde ladet ham alene tilbage med fem halv voksne børn og en ... en sorg, hvis omfang og dybde, man ikke kunne gøre sig forestillinger om. Ja, antagelig var det den nød, som Asunander ville have, at hun skulle knække for ham.

“Han skal nok ikke hoppe på Fängström-sagen,” sagde hun. “Det ville ikke være det rette.”

Asunander nikkede mut uden at slippe loftet med blikket. Uden at hun kunne forhindre det, trængte Fängström-sagen op til overfladen i Eva Backmans bevidsthed. Det var naturligvis ikke så sært. Den var kun to døgn gammel, og hun havde været med fra første sekund. Raymond Fängström, 29 år gammel og enlig, var blevet fundet død på gulvet i sit køkken søndag morgen af sin omsorgsfulde moder, da hun kom på besøg for at give ham en håndsrækning med husholdningsarbejdet. Gøre rent og stryge, eller hvad det nu handlede om. Hun havde fundet ham liggende på maven med armene under kroppen, i området mellem komfur og køkkenbord på den ene side og køleskab og fryser på den anden, og det kunne meget hurtigt fastslås, at han havde ligget der siden engang den foregående aften. Han havde brækket sig ganske voldsomt, og hans hoved hvilede i en del af dette opkast. På bordet stod resterne af et måltid. To personer havde efter alt at dømme spist spaghetti med kødsovs og havde delt en flaske rødvin.

Hvem Fängström havde haft som middagsgæst, vidste man stadigvæk ikke, men retsmedicineren, en vis Herbert Lindman, der plejede at have ret tre gange ud af fire, havde – allerede efter at have undersøgt den døde i nogle minutter – påstået, at chancerne for at der var tale om forgiftning, var ganske gode. Prøver af både vin, spaghetti og kødsovs samt af Fängströms maveindhold – både det opkastede og det, der var tilbage – var blevet sendt til Kriminalteknisk Laboratorium i Linköping, og derfra ville der med tiden komme et svar. Forhåbentlig engang i løbet af ugen.

Problemet var ikke blot, at Raymond Fängström var død under uklare omstændigheder. Problemet var også, at han var den, han var: siden valget i 2010 gruppeformand i Kymlinge Byråd for partiet Sverigedemokraterne. Man havde allerede hørt røster, der mente, at man havde at gøre med et politisk motiveret mord. At Fängström var faldet som offer for ondsindede kræfter ude på den politiske venstrefløj. Måske en indvandrer, måske en homoseksuel. Der var rigeligt med modstandere af den politik og de fremmedfjendtlige synspunkter, som Fängström stod for og forsøgte at trumfe igennem i byrådet, hvor han havde indtaget en rolle som en slags tunge på vægtskålen.

At disse stemmer var mere højljyde end mangfoldige, spillede en mindre rolle, men medierne havde slået sagen stort op både på lokalt og nationalt plan. Der skete ikke mange politiske mord i Sverige, og antallet af journalister ved mandagens pressekonference på politistationen i Kymlinge var nået op på over de halvtreds.

Eva Backman havde indtil videre afhørt seks personer, der i større eller mindre grad var bekendte af den døde sverigedemokrat. Hun havde yderligere tolv navne stående i sin notesbog, og hun så ikke frem til disse samtaler. Sent dagen i forvejen havde hun siddet ansigt til ansigt med Sigmund Stiller, nummer to på partiets opstillingsliste og den, der forventedes at skulle erstatte Fängström som gruppeformand. Hun bed stadigvæk tænderne sammen, når hun tænkte tilbage på det.

Stiller havde ikke krævet at have en advokat med til samtalen, men han havde insisteret på at have sin livvagt med. Han mente, at han blev truet af venstredrejede terrorister, noget som han havde sagt til stort set alle medier. Han mente i øvrigt også, at samtlige sverigedemokrater i landet burde have en livvagt – et forslag som dog omgående blev tonet ned af partiledelsen i Stockholm. Eller i Skåne, eller hvor de nu befandt sig. Eva Backman havde allerede efter et par timers efterforskning følt, at hun skulle have været færdselsbetjent eller narkeostrømer eller hvad som helst andet. Bare ikke vicekriminalkommisær i en sag med en død racist.

Ganske vist plejede Sverigedemokraterne, siden de havde taget slips på og var kommet i Rigsdagen, ikke længere at kalde sig racister. Men på det kommunale plan – i det mindste i Kymlinge – var der ingen tvivl om, hvad man mente. I løbet af sine knap to år som byrådsmedlem havde Raymond Fängström haft held til at bevise to ting for sine medborgere: Han hadede alle mennesker, der var født syd for Alperne, og han havde ikke den skarpeste hjerne i landet.

Sigmund Stiller (Eva Backman havde fundet ud af, at han egentlig hed Jan Johansson, men at han havde skiftet navn, efter at han var blevet mobbet i skolen), havde det vist sig, stod ikke

tilbage for sin partileder i nogen henseende.

“Hvorfor tror du, at Fångströms död har en politisk baggrund?”
havde Backman spurgt.

“Det er sgu da klart,” havde Stiller svaret. “De er ude efter os.”
“Hvem er det?”

“Dem. Islamisterne. Indvandrerne. Raymond blev myrdet, og det her er begyndelsen på den store racekrig. Er du med?”

“Netop,” havde livvagten tilføjet. Han hed Hank og så ud til at veje omkring et hundrede og halvtreds kilo. “The hit has shit the fan.”

Nej, det virkede ikke som det rigtige at slippe Barbarotti løs på Fångström.

“Han skal holde sig væk fra det der,” sagde Asunander. “Det er nok ikke ballade, han har brug for.”

“Ikke i for store doser,” sagde Backman.

Asunander flyttede hænderne ned på skrivebordet og rodede atter en tid. Så virkede det, som om han skiftede mening og fandt i stedet en brun mappe frem fra den øverste skrivebordsskuffe i højre side.

“Hvad mener du om det her?”

Han slap ikke grebet om mappen, men vendte den rundt, så hun kunne læse teksten på forsiden.

Arnold Morinder

Det var bare et navn, og hun kunne ikke umiddelbart erindre omstændighederne. Der var ganske vist en klokke, som ringede, men hun havde ikke været indblandet. I hvert fald ikke i andet end et hjørne af sagen. Asunander åbnede mappen og mumlede et eller andet, som hun ikke kunne tolke.

“Jeg kan ikke rigtigt huske det,” indrømmede hun. “Det var ham med den blå knallert, ikke?”

“Netop,” sagde Asunander. “For næsten fem år siden. Vi fik aldrig den store klarhed på den historie.”

“Nej, det kan jeg godt huske,” sagde Backman. “Men jeg var

ikke indblandet i sagen. Og den blev vist henlagt ganske hurtigt, er det ikke rigtigt?"

"Sådan gik det," bekræftede Asunander og fik et misfornøjet udtryk i ansigtet. "Det var ikke til at få opklaret. Man kunne hverken finde ud af det ene eller det andet. Men fyren dukkede aldrig op igen."

"Forsvindingssager," konstaterede Backman. "De er svære at opklare."

"Det siger du ikke," sagde Asunander.

Backman tænkte efter. "Hvad havde du tænkt dig, at Barbarotti skulle stille op med den sag?"

Asunander trak på skuldrene i en falsk gestus. "Den kunne holde ham beskæftiget. Var det ikke det, der var meningen? Og kommer han ingen vegne med den, så er der ingen skade sket."

Backman svarede ikke.

"Vil du være så venlig at kigge materialet igennem, før han gør det," fortsatte Asunander med en mine, som antagelig skulle illustrere, at de var nået frem til en fælles beslutning. "Så kan du fremlægge det for ham i eftermiddag. Men han skal være alene om det, det skal du huske. En enmandsefterforskning. Vi kan ikke for alvor sætte ressourcer af til den slags. En uge eller to, så han bliver varmet en smule op, hvad siger du til det?"

"Jeg siger absolut ingenting," sagde Eva Backman.

"Jamen så," sagde Asunander. "Anklageren er informeret, men vi vil ikke have egentlige forhør. Bare en smule forsigtige sonderinger. Det må du forklare Barbarotti."

Forsigtige sonderinger, tænkte hun irriteret, da hun havde lukket døren bag sig. Enmandsefterforskning? Hvis man skulle arbejde, kunne man vel lige så godt gøre det ordentligt, eller hvad?

Og naturligtvis ville Barbarotti gennemskue Asunanders skaktræk. Han ville forstå, at der egentlig var tale om arbejdsprøvning. At man ikke mente, at han var parat.

Men på den anden side var det måske netop det, der var brug for. Den medicin, som Gunnar Barbarotti selv ville foretrække i en situation som den her. At blive anbragt i et beskyttet værksted

i et hjørne af den egentlige politivirksomhed.

Hvis man ellers havde spurgt ham.

Og hvis han overhovedet havde en vilje. Det var ikke meget af den slags, der havde vist sig under de samtaler, hun havde haft med ham. Intet, hvis man skulle være præcis.

Sorg, tænkte hun og trådte ind på sit kontor. Det er det, det her handler om. Sjælens egen permafrost.

3

Morinder-sagen handlede ganske vist om Arnold Morinder. Men hovedperson i den var han ikke.

Det var hans samlever, som havde haft den rolle, og det havde sine grunde. Det tog Eva Backman tyve minutter at læse sammenfatningen af sagen igennem. Det var vicekriminalkommisær Borgsen – normalt kaldt for Sorgsen på grund af sin alvorlige fremtoning – som havde skrevet den, og selv om hun altså ikke havde haft specielt meget med efterforskningen at gøre, kunne hun huske historien ret godt, nu hun havde den liggende foran sig igen.

Det var i august 2007. For knap fem år siden, sådan som Asunander havde påpeget. Arnold Morinder, 54 år gammel og ansat ved Buttros El i Kymlinge, var forsvundet fra sin hytte ude ved nordbredden af Kymmen. Han havde sat sig på sin knallert for at køre ind til Statoiltanken i Kerranshede og købe en eftermiddagsavis. Tre døgn efter var han stadigvæk ikke vendt tilbage, og hans samlever, en vis Ellen Bjarnebo, havde så ringet til politiet. Vicekriminalkommisær Sorgsen og kriminalassistent Wennergren-Olofsson var taget hjem til hende og havde afhørt hende. Mistanke om, at der var tale om en forbrydelse, var dukket op næsten omgående.

Ikke fordi der var specielt mange indicier, som pegede i den retning – ikke til at begynde med og egentlig heller ikke senere – men fordi Ellen Bjarnebo var den, hun var.

Slagteren fra Lille Burma.

I slutningen af 1980'erne havde hun oplevet en kortvarig og dystert berømmelse under det tilnavn. Lille Burma var navnet

på den middelstore bondegård en halv snes kilometer nord-øst for Kymlinge, hvor hun havde boet sammen med sin mand og et barn. Der fandtes også noget, som hed Store Burma, og den vej, som førte frem til begge gårdene, hed Burmavejen – et lån fra det berømte vejbyggeri i Asien, der blev gjort færdig på omtrent samme tid, hvor gårdene blev taget i brug i slutningen af 1930'erne. Nybyggerne var to brødre, Sven og Arvid Helgesson, og det var Arvids søn Harry, som blev parteret halvtreds år senere.

Først blev han dog slået ihjel med en lægtehammer. Det skete i begyndelsen af juni 1989, og cirka fem måneder senere blev hans kone, Ellen Helgesson, født Bjarnebo, dømt skyldig i mord og usømmelig omgang med lig og indsat til afsoning i Sveriges eneste kvindefængsel, Hinseberg uden for Frövi i Bergslagen. Dér forblev hun frem til sin løsladelse elleve år senere.

Det var en ganske dystre historie, det kunne Eva Backman godt huske, og det fremgik med al ønskelig tydelighed af Sorgsens sammenfatning – fordi han havde brugt nogle sider på denne sag også, omhyggelig som han var. Selv havde Backman kun hørt om mordet via fjernsynet og aviserne. Hun var ganske vist færdiguddannet, da det skete, men gik hjemme med den første af sine tre sønner.

Slagteren fra Lille Burma?

Hun var altså blevet løsladt fra Hinseberg i november 2000. Var flyttet tilbage til en lejlighed i Kymlinge og havde med tiden fået arbejde på posthuset. Der havde hun arbejdet frem til tildragelsen i sommeren 2007 – de sidste år i Svensk Kassaservice. Backman overvejede, om arbejdskammeraterne havde vidst, at der gik en dømt morderske rundt imellem dem. Måske, måske ikke. Nogen var vel blevet orienteret om hendes baggrund, da hun blev ansat? Selv om postvæsenet ikke helt var, hvad det engang havde været.

Ellen Bjarnebo – hun havde taget sit pigenavn tilbage igen allerede før retssagen i 1989 – var flyttet sammen med Arnold Morinder, omkring et år før han forsvandt på sin knallert. Hvordan de havde mødt hinanden, fremgik ikke af Sorgsens opsummering, men de havde boet sammen i en treværelses lejlighed i Rocksta fra og med juni 2006. Morinder havde været gift en gang

før, men havde ingen børn, og hytten ude ved Kymmen havde været i hans besiddelse siden midten af 70'erne, hvor han havde arvet den efter sin far.

En eftersøgning af den forsvundne elektriker blev sat i gang. Efterforskningsleder var Månsson fra anklagemyndigheden, i politikredse kendt som Fjolle-Månsson og stadigvæk aktiv. Backman spekulerede over, hvorfor han var gået med til at åbne sagen på ny – eller hvordan man nu skulle formulere det. Måske havde Asunander slet ikke informeret ham, det ville ikke undre hende. I de mange år, hvor de havde arbejdet sammen, havde kombinationen af kommissæren og anklageren fungeret nogenlunde lige så godt som en robåd på hjul.

Men uanset hvordan det så hang sammen, så havde man meget hurtigt kunnet fastslå, at Morinder planmæssigt havde købt sit *Aftonblad* på benzinstationen i Kerranshede, men hvad der derefter var sket med ham, forblev en gåde. Omkring en uge efter hans forsvinden fandt man hans knallert, en gammel blå Zündapp, i en dam otte kilometer vest for hytten. Dammen hed Stora Svartkärret, var kendt for sin rigdom på myg, og den blev gennemført i en uges tid af en større gruppe politimænd og teknikere med forskellige spidskompetencer, men man fandt intet, der kunne give et fingerpeg om, hvad der var sket med den savnede Morinder.

Hvis man har soppet rundt og ledt i en uge i et vådt myggehelve, er man formodentlig temmelig træt af det hele, tænkte Eva Backman. Ikke så sært at sagen blev henlagt. *Ikke opklarlig*, som det hed.

Der var atten år mellem mordet i Lille Burma og Arnold Morinders forsvinden, konstaterede hun videre. Nu var der gået yderligere fem.

En passende opgave for en vicekriminalkommissær i dyb sorg? En passende opgave for nogen som helst? Hvilke bagtanker havde Asunander? Havde han nogen?

Gode spørgsmål. Eva Backman så på uret. Tiden var inde til at spise frokost.

Tiden var også inde til at forberede sig på at mødes med Barbarotti, nu hvor han for første gang skulle sætte sine ben på poli-

tistationen i Kymlinge efter Mariannes død. Det var også en udfordring.

Ikke bedre, men mere besværlig?

Hun kunne pludselig mærke, at hun havde det skidt.

4

Gunnar Barbarotti slukkede motoren og spændte sikkerhedsselelen op, men steg ikke ud af bilen.

Det her var et øjeblik, han havde frygtet. Tilbage på stationen.

Eller ikke frygtet, fordi der ikke længere var noget tilbage at frygte.

Men et øjeblik af sten. Med mellemrum blev han ramt af den slags, det havde han mærket. En slags lammelse, der faldt over ham uden varsel. Han kunne stivne midt i et trin eller blive siddende ved spisebordet i køkkenet, ude af stand til at røre sig af flækken. Ude af stand til at tænke en eneste fremadrettet tanke.

Sorgens forstening. Det var den venlige terapeut, som havde talt med ham to gange, der havde haft et navn for tilstanden.

Hvilket havde trøstet ham lige så lidt som alt muligt andet.

Åke Rönn hed han, ham terapeuten. Han var sagtmødig, kom fra Norrland, og han dukkede op i Barbarottis tomme hoved her på parkeringspladsen ved politigården. Med ternet flannelsskjorte og det hele. Den seneste skjorte havde været noget med tern i røde og blå farver.

Sorgterapeut. Hvilket håbløst job. Men han var faktisk specialiseret i den slags opgaver, det havde han tilstået.

Eller måske var det ikke så håbløst? Måske skete det faktisk, at Åke Rönn var i stand til at hjælpe en og anden stakkel. Med tiden. Sorg tager sin tid, havde han forklaret. Det er en træg flod, men man kan sejle på den og sejle i den rigtige retning, og før eller siden når man ud til havet. Strømmen er svag, du må ikke have travlt. Og du har ingen årer, og der er ingen vind.

Gunnar Barbarotti havde nikket, men havde ikke haft nogen kommentarer. Der var så mange ord. Så mange mere eller mindre snusfornuftige billeder. Velmenende, men snusfornuftige.

Du må forsøge at koncentrere dig om børnene, havde Eva Backman sagt til ham, da de talte sammen i telefonen i går aftes.

Det ved jeg, havde han svaret. Det gør jeg. Jeg koncentrerer mig om børnene.

Skal jeg komme over?

Nej, det er ikke nødvendigt.

Er Jenny og Johan kommet hjem fra deres far?

Ja, de kom i formiddags.

Hvordan har de det?

Godt efter omstændighederne, tror jeg.

Og du selv?

Ikke så værst.

Hvordan har du sovet?

Ikke ret meget.

Tager du nogen piller? Jeg ved, at du er imod det, men ...

Nej.

Spørgsmål og svar. Til sidst havde han sagt, at han ikke havde mere at sige, havde undskyldt sig med et eller andet husholdningsærinde og lagt røret på.

Da også denne samtale havde forladt hans hoved, trak han vejret dybt to gange og steg ud af bilen. Det regnede, mens han skræede over parkeringspladsen hen imod hovedindgangen, men han var ligeglåd.

Det var på tide at begynde at arbejde. Det var tid til at møde hverdagen.

“Tak.”

“Hvad takker du for?”

“Jeg takker for hende. En kvindelig morder. Jeg havde ikke forventet mig en velkomstgave.”

Eva Backman forsøgte sig med et undskyldende smil, men kunne mærke, at det ikke rigtigt virkede. “Jeg tror, at det er en af de gamle sager, som irriterer Asunander. Han har jo kun halvan-

den måned tilbage eller noget i den retning. Under alle omstændigheder var det hans idé.”

“Jeg har fattet pointen.”

“Hvad? Hvilken pointe?”

“Han stoler ikke på, at jeg kan passe mit arbejde.”

Hun tænkte sig hurtigt om. “*Kan* du passe dit arbejde?”

Barbarotti trak på skuldrene. “Jeg er ikke dårligere end normalt. Formodentlig.”

“Jeg kunne godt lide det, du sagde til begravelsen.”

“Hvilket?”

“Det om at se fremad og alligevel beholde hende i et rum inden i sig.”

“Det er én ting at sige det. En anden at leve efter det.”

“En ledestjerne skader vel aldrig?”

“Nej, netop. Fortæl mig i stedet om hende mordersken. Jeg drikker i øvrigt stadigvæk kaffe.”

Hun rejste sig for at hente kaffe. Gunnar Barbarotti stirrede ud mod regnen.

“Du havde vel heller ikke noget med efterforskningen at gøre?”

Han rystede på hovedet. “Nej. Det må have været, mens vores ven brevsriveren var i gang. Jeg kan huske noget om en blå knaltert i en sø.”

“En dam,” korrigerede Backman. “Men Ellen Bjarnebo har du vel hørt om? Eller Helgesson som hun hed på den tid.”

Barbarotti nikkede. “Sig mig lige igen, hvornår det var?”

“I 1989. Jeg var på barsel med Viktor.”

Gunnar Barbarotti betragtede sin kaffekop med en rynke i panden. “Det var det år, hvor jeg var udstationeret. Narkokriminalitet i Eskilstuna, hvad ideen så ellers skulle være med det. Jeg vendte tilbage til jul, og dengang havde hun allerede tilstået. Men man læste jo om det i aviserne.”

“Det gjorde man jo,” sagde Backman. “Slagteren fra Lille Burma. Svært at glemme. Jeg gad nok vide, hvordan det står til på den gård nu om dage.”

“Hm,” sagde Barbarotti.

Eva Backman sad tavs en tid. Regnen tog til.

“Vil du gerne snakke om Marianne?”

Han rystede på hovedet. “Ikke endnu. Ikke i dette hus. Men tak for, at du spørger.”

“Jeg vil ikke have, at du skal være så mandligt stædig og holde det hele indeni.”

“Det ved jeg godt, at du ikke vil. Det behøver du ikke minde mig om. I hvert fald ikke for ofte.”

“Okay,” sagde Eva Backman. “Det accepterer jeg indtil videre.”

“Godt,” sagde Barbarotti. “Lad os så fokusere på manden med den blå knallert. Hvordan var det nu med den historie?”

Eva Backman rømmede sig og begyndte at rekapitulere sagen.

“Hun ventede altså tre døgn, før hun meldte det? Er det rigtigt?”

“Ja, det gjorde hun.”

“Hvorfor det?”

“Hun troede, at han ville dukke op. Det er i hvert fald, hvad hun påstod. Du må vel snakke med Sorgsen, jeg tror, at han afhørte hende. En enkelt gang i hvert fald. Det var mest ham Gunvalds-son, der tog sig af efterforskningen. Kan du huske ham?”

Barbarotti nikkede. “Har du læst udskrifterne?”

“Nej, kun en sammenfatning. Asunander gav mig til opgave at briefe dig. Jeg har kun haft to timer til det. Inklusive frokost.”

“Hm,” sagde Barbarotti.

“Hvad betyder *hm* denne gang?”

“Ikke meget,” sagde Barbarotti. “Måske at det ikke føles specielt meningsfuldt det her. Men det gælder jo det meste nu om dage.”

“Det forstår jeg godt,” sagde Backman. “Men uanset hvad, så må man jo konkludere, at Ellen Bjarnebo ikke har haft den store lyst til at kontakte politiet. Når man tager hendes baggrund i betragtning.”

“Hvordan var det nu?” spurgte Barbarotti. “Var det hende, der meldte manden savnet i Burmasagen? Det varede temmelig længe, før man fandt ham, gjorde det ikke?”

“To spørgsmål,” sagde Backman. “Men jo, hun efterlyste ham. Og man begyndte at finde ham efter et par måneder, men jeg tror,

at der gik temmelig lang tid, før de fik ham samlet. Så at sige. I det mindste et par dage, men måske husker jeg forkert.”

“Kvindelig morder, der parterer ofret?” sagde Barbarotti. “De hænger ikke på træerne, så vidt jeg forstår.”

Backman skar en grimasse. “Hun havde arbejdet på et slagteri i Göteborg i sin ungdom. Og havde tilsyneladende håndlag. Og desuden havde de haft både kødkvæg og svin på Lille Burma. Der var ingen, da det skete, men før.”

“Det forklarer jo sagen,” sagde Barbarotti.

“Måske,” sagde Backman.

“Men manden på den blå knallert fandt man aldrig spor af?”

“Ikke så meget som en fod,” sagde Backman.

“Var der egentlig nogen mistanke mod hende ved den lejlighed? Hvis vi altså ser bort fra forhistorien.”

“Det ved jeg ikke rigtigt,” sagde Backman. “Der dukkede et par vidner op, tror jeg. Som påstod, at der havde været ballade ... en episode på en restaurant, eller hvad det nu var. Men det er bedst, at du selv læser det igennem. Snak også med dem, der var med, selvfølgelig, og gennemgå forhørsprotokollen.”

“Hvor befinder hun sig nu, Ellen Bjarnebo? Hvis sagen skal genåbnes, burde hun måske have et ord at skulle have sagt.”

Eva Backman skubbede en lap papir tværs over bordet.

“Valdemar Kuskos Gata 40,” læste Barbarotti. “Hvor ligger det? Hvem fanden er for resten Valdemar Kusko?”

“Det ligger i Rocksta,” oplyste Backman. “Men jeg ved ikke, hvem Kusko er. Eller var – man plejer jo at skulle dø, før man får en gade opkaldt efter sig.”

“Ja, sådan er det nok,” sagde Barbarotti. “Men der bor hun altså?”

“Det gør hun,” bekræftede Backman. “Helt mutters alene, efter hvad jeg har forstået.”

“Hun har måske fået nok af mænd,” foreslog Barbarotti.

“Og de af hende,” sagde Backman.

“Bedst for alle parter,” sagde Barbarotti.

De sad tavse en tid og kiggede ud på regnen, som hverken virkede, som om den tog af eller tog til. Backman forsøgte at komme

på noget at sige, men fandt intet der virkede meningsfuldt.

“Tak for briefingen,” sagde Barbarotti og tog fat i mapperne. “Jeg går hen på mit kontor og kigger det her igennem. Jeg går ud fra, at han havde tænkt sig, at jeg skulle arbejde alene med det?”

“Hvis jeg ellers forstod Asunander ret,” sagde Backman.

“Det gjorde du sikkert,” sagde Barbarotti.

Han begyndte at rejse sig, men Backman lagde en hånd på hans arm.

“Kan du ikke komme hjem til mig og spise en aften? Jeg vil jo ikke tvinge dig, men ...”

“Det har jeg intet imod,” sagde Barbarotti. “Men jeg har mindst fire unger at tage mig af. Giv mig nogle dage, af en eller anden grund har jeg svært ved at være hjemmefra.”

“Okay,” sagde Eva Backman. “Det er måske ikke så sært. Men jeg er i huset, glem ikke det.”

“Tak,” sagde Gunnar Barbarotti og smuttede ud gennem døren.